

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege

**pentru modificarea și completarea unor acte normative privind
prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și substanțe cu efecte psihoactive**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ	<p>Proiectul de act normativ a fost inițiat de Ministerul Afacerilor Interne luând în considerare necesitatea punerii în acord a aspectelor reclamate de contextul social recent, determinate de accentuarea consumului de droguri și a noilor substanțe psihoactive în rândul populației.</p> <p>Inițiativa legislativă se înscrie în coordonatele politicii României în domeniul luptei împotriva traficului și consumului ilicit de droguri și vizează asigurarea premiselor intensificării măsurilor luate de actorii implicați în prevenirea și combaterea acestui fenomen.</p>
2.2. Descrierea situației actuale	<p>Activitățile permanente derulate de structurile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne pentru prevenirea și combaterea fenomenului traficului și consumului de droguri evidențiază importanța acordată acestui fenomen la nivel instituțional.</p> <p>Ațiunea Ministerului Afacerilor Interne a fost ramificată pe mai multe paliere, de la implementarea măsurilor din responsabilitate prevăzute în diverse documente strategice sectoriale și/sau programatice, până la elaborarea unui cadru operațional de planificare a acțiunilor în domeniu, monitorizarea permanentă a situației operative și adoptarea de măsuri punctuale necesare eficientizării activităților, respectiv analiza fenomenului din punct de vedere criminologic și dezvoltarea și consolidarea unui sistem integrat și flexibil de colectare a datelor privind fenomenul drogurilor, în vederea utilizării celor mai recente informații în procesul decizional și al formulării și aplicării răspunsurilor din domeniul securității cetățenilor.</p> <p>Evaluările efectuate la nivelul Ministerului Afacerilor Interne au reliefat menținerea tendințelor ascendente în privința consumului diferitelor droguri în rândul populației, în principal în rândul populației tinere, situație ce afectează toate palierele societății începând cu bunăstarea și siguranța publică a cetățeanului/comunității.</p> <p>Complexitatea răspunsului la acest fenomen generează provocări, necesitând o cooperare constantă între toate instituțiile statului cu responsabilități în domeniu pentru consolidarea unor intervenții eficiente și adaptate dinamicii tendințelor fenomenului.</p> <p>Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește regimul juridic aplicabil în cazul cultivării, producerii, fabricării, experimentării, extragerii, preparării, livrării cu orice titlu, trimiterii, transportului, procurării, cumpărării,</p>

deținerii ori altor operațiuni privind circulația drogurilor de risc și mare risc, fără drept. Actul normativ menționat stabilește în conținutul său substanțele care intră în categoria drogurilor și cele utilizate frecvent în fabricarea drogurilor (precursorii). În funcție de pericolul pe care îl reprezintă consumul lor pentru sănătatea publică, drogurile se împart în două subcategorii: droguri de mare risc (înscrise în tabelele – anexă nr. I și II din Legea nr. 143/2000) și droguri de risc (înscrise în tabelul – anexă nr. III din Legea nr. 143/2000).

Totodată, *Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul legal aplicabil preparatelor, substanțelor, plantelor, ciupercilor sau combinațiilor acestora, susceptibile să aibă efecte psihoactive, asemănătoare celor determinate de substanțele sau preparatele stupefiante ori psihotrope, plantele sau substanțele aflate sub control național, altele decât cele care au regimul juridic stabilit prin acte normative în vigoare, și instituie măsuri de prevenire, control și combatere a consumului în vederea protejării sănătății populației de acțiunile negative ale acestora.

La nivel național, estimarea situației drogurilor în România, precum și a celorlalte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive se realizează pe baze științifice, prin intermediul studiilor și cercetărilor validate metodologic.

Studiul în populația generală (General Population Survey) este considerat a fi un indicator epidemiologic cheie, majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene desfășurând, la minimum 3 ani, astfel de studii la nivel național sau local. Scopul studiului este obținerea de informații privind dimensiunea și tendințele consumului diferitelor droguri în populație, iar chestionarul utilizat în aplicarea studiului în România are la bază modulele recomandate de Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (EMCDDA).

Conform celui mai recent studiu în populația generală, realizat în anul 2019, în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 15 - 34 ani, valorile înregistrate pentru cele trei tipuri de consum (cel puțin o dată în viață, cel puțin o dată în ultimul an, cel puțin o dată în ultima lună) sunt mai mari față de cele observate în rândul populației generale, consumul oricărui tip de drog ilicit de-a lungul vieții fiind observat la 16,9% dintre aceștia, consumul în ultimul an la 10% dintre ei, iar consumul în ultima lună la 6,6%.

Studiul în școli privind consumul de alcool, tutun și droguri în România (ESPAD) este cel mai extins proiect internațional de cercetare axat pe studiul consumului de substanțe psihoactive la adolescenți, se bazează pe colaborarea dintre echipe independente de cercetare din aproximativ 40 de țări europene, iar scopul principal este de a colecta în mod repetat date comparabile din cât mai multe țări.

Conform metodologiei internaționale a celui mai recent studiu ESPAD (2019) la nivel național, în rândul elevilor de 16 ani, consumul oricărui tip de drog ilicit de-a lungul vieții este de 9,5%, iar 9% dintre elevi au declarat că au consumat droguri în ultimul an, indică o rată crescută a celor care, după un consum experimental de droguri, aleg să

	<p>continue acest tip de comportament.</p> <p>De asemenea, potrivit ultimului Raport național privind situația drogurilor (2022) elaborat de Agenția Națională Antidrog, 10,7% dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani au consumat cel puțin un tip de drog ilicit de-a lungul vieții, în timp ce 6% dintre ei au consumat și în ultimul an, iar 3,9% au consumat și în ultima lună. Față de studiul anterior, se observă creșteri pentru toate cele trei tipuri de consum, însă cea mai importantă se evidențiază în cazul consumului din ultima lună, a cărui rată de creștere este de 2,2 ori.</p> <p>Potrivit studiului realizat se observă o creștere alarmantă a consumului de noi substanțe psihoactive atât în rândul populației generale, cât și al celei tinere, iar cele mai mari rate de consum se observă în rândul populației tinere (15-34 ani).</p> <p>Traficul și consumul ilicit de droguri reprezintă unele dintre cele mai extinse activități infracționale transnaționale specifice criminalității organizate iar piața drogurilor reprezintă o sursă majoră de venit pentru grupările de criminalitate organizată din UE. Pe lângă impactul economic, decesele legate de droguri și alte consecințe pentru sănătatea publică, piața drogurilor induce efecte negative și în planul siguranței publice prin asocierea cu diferite forme de criminalitate. Aceste realități sociale impun adoptarea unui răspuns adecvat pentru combaterea fenomenului drogurilor, astfel încât, prin modificarea și completarea în mod corespunzător a <i>Legii nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri</i>, precum și a <i>Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare</i>, să fie asigurate instrumente suplimentare de natură penală în lupta cu acest fenomen.</p> <p>În acest sens, se impune completarea cadrului normativ vizat, prin majorarea limitelor de pedeapsă pentru infracțiunea de îndemnare a unei persoane la consumul ilicit de droguri, reevaluarea situațiilor în care persoana care a comis o infracțiune beneficiază de reducerea până la jumătate atunci când în timpul urmăririi penale facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni legate de droguri, creșterea pedepsei pentru recidiva în cazul traficului de droguri, precum și introducerea ca circumstanță agravantă a deținerii de droguri de risc sau mare risc, atunci când este comisă în spațiul public, la evenimente sportive/cultural - artistice, manifestații, în unități de învățământ.</p>
<p>2.3. Schimbări preconizate</p>	<p>Ansamblul normelor de drept cuprinse în arhitectura prezentului demers legislativ este determinat, în principal, de apariția, respectiv augmentarea unor cerințe sociale generate de amplul fenomen al drogurilor și substanțelor psihotrope, aflat în continuă creștere.</p> <p>În context, prin prezentul proiect de Lege se propune:</p> <p>I. Modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, astfel:</p> <p>- majorarea limitelor pedepsei cu închisoarea aplicate în cazul faptei penale constând în <i>îndemnul unei persoane la consumul ilicit de droguri de risc/de mare risc, de la 6 luni</i></p>

la 3 ani cât este în prezent, la 1 – 3 ani, prevăzută la **art. 10 din lege**, măsură de natură a oferi o individualizare mai bună a pedepsei aplicate, prin raportare la riscul drogurilor ce fac obiectul elementului material al infracțiunii;

- incriminarea, în cuprinsul **art. 10 din lege**, a faptei constând în *publicitatea făcută oricăror produse, pretinzând în mod credibil că prin consum acestea produc efecte similare drogurilor*, faptă propusă a se sancționa cu pedeapsa închisorii de la 1 la 5 ani.

- reglementarea, în cuprinsul **art. 13** a circumstanței agravante constând în *deținerea de droguri în vederea consumului într-o instituție sau unitate medicală, de învățământ, militară, loc de detenție, centre de asistență socială, de reeducare sau instituție medical-educativă, locuri în care elevii, studenții și tinerii desfășoară activități educative, sportive, sociale ori în apropierea acestora*, având în vedere că un astfel de comportament determină apariția unor noi riscuri în materie, precum punerea la dispoziția altor persoane sau publicitatea consumului de droguri;

- instituirea, la **art. 15** a unor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite pentru ca persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2-9 din lege să beneficieze de reducerea a jumătate din limitele pedepsei prevăzute de lege, asigurându-se astfel îndeplinirea scopului acestei facilități și anume scoaterea de pe piață a unor cantități tot mai mari de droguri prin stimularea traficantilor de a colabora cu organele de poliție.

Astfel, în prezent, o persoană prinsă în flagrant având asupra sa 1.000 kilograme de cocaină ce denunță o persoană ce a făcut trafic de droguri cu 5 grame de cocaină beneficiază de reducerea la jumătate a pedepsei, organul judiciar fiind obligat să adopte această măsură, ceea ce determină în practică ca marii traficantii de droguri să răspundă în limite similare unei persoane minore;

- având în vedere că deținerea unor vehicule sprijină deplasarea traficantilor de droguri pentru comiterea unor noi acte infracționale, **se impune instituirea unui mecanism juridic care contribuie la reducerea mobilității, constând în obligația de confiscare specială a vehiculelor**, în parte sau în întregime, în care au fost descoperite droguri de risc/de mare risc sau care a fost folosit în orice **mod pentru săvârșirea faptei**;

- instituirea **posibilității în sarcina organelor de cercetare penală ale poliției judiciare, și nu doar a procurorului, de a dispune, în termen de 5 zile de la efectuarea în continuare a urmăririi penale, evaluarea consumatorului de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, în scopul includerii lui în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri, precum și de a dispune includerea acestuia, după caz.**

II. Modificarea și completarea Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, astfel:

- reglementarea, în cuprinsul **art. 19** din lege, a unei *noi fapte penale*, similare celei propuse a fi reglementată în cuprinsul Legii nr. 143/2000, constând în *îndemnului unei persoane la consumul fără drept de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, prin orice mijloace*, pedepsită cu închisoarea de la 1 la 3 ani, având în vedere că atitudinea de stimulare în sensul consumului de substanțe interzise denotă un

	<p>comportament deviant și periculos, bazat pe exploatarea vulnerabilității celorlalți și supunerii riscului transformării lor în actori ai acestui flagel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - incriminarea faptelor penale constând în <i>punerea la dispoziție a unor locuințe/localuri/loc amenajat pentru consumul substanțelor interzise</i>, respectiv <i>administrarea sau remiterea, fără rețetă medicală, a unor astfel de substanțe</i>, ca urmare a constatării în câmpul infracțional a unor astfel de atitudini ce prezintă un pericol social ridicat prin oferirea unor facilități și crearea premiselor favorabile consumului; - atribuirea semnificației penale în cazul tentativei unor infracțiuni din lege, prin raportare la pericolul social ridicat al acestora pentru ordinea publică; - instituirea unor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite pentru ca persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute de lege să beneficieze de reducerea a jumătate din limitele pedepsei prevăzute de lege, asigurându-se astfel îndeplinirea scopului acestei facilități și anume scoaterea de pe piață a unor cantități tot mai mari de substanțe psihoactive/droguri prin stimularea traficantilor de a colabora cu organele de poliție.
2.4. Alte informații	
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.2. Impactul social	Proiectul de act normativ va avea un impact social pozitiv asupra polițiștilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne prin aceea că măsurile propuse vin să eficientizeze anumite aspecte din activitatea acestora.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ va avea un impact pozitiv asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului din perspectiva eficientizării activității polițiștilor.
3.4. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2. Impactul	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9. Alte informații	

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent 2023	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de						

asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

<p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>	
<p>4.8. Alte informații</p>	
<p>Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>	
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.</p>	
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.6. Alte informații</p>	
<p>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>

și alte organisme implicate	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Avizul Consiliului Legislativ nr._____ Avizul Consiliului Economic și Social nr._____.
6.6. Alte informații	Proiectul de act normativ necesită avizul Consiliului Superior al Magistraturii în considerarea dispozițiilor referitoare la competența instanțelor de judecată și a procurorilor.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost elaborat cu îndeplinirea procedurii de consultare publică stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Interne la data de_____.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7.3. Alte informații.	
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2. Alte informații	

În considerarea celor prezentate, a fost elaborat *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și substanțe cu efecte psihoactive*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

AVIZAT

MINISTRUL EDUCAȚIEI

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

LIGIA DECA

ALEXANDRU RAFILA

MINISTRUL JUSTIȚIEI

ALINA – ȘTEFANIA GORGHIU